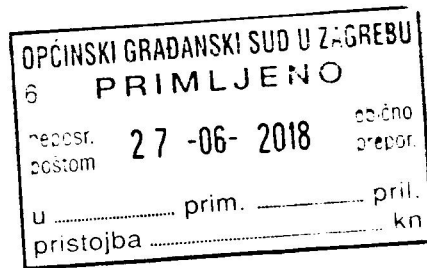

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU
Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj 33 Gž-4507/17-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA
I
RJEŠENJE

Županijski sud u Zagrebu, kao sud drugog stupnja, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda Marijana Vugića, kao predsjednika vijeća, Gordane Bošković Majerović kao člana vijeća i suca izvjestitelja i Vande Senta kao člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Stečajna masa U.T.T. Europa 92 d.o.o. u stečaju, Zagreb, Črnomerec 77, OIB 31706521722, zastupanog po stečajnom upravitelju Mirjani Zuzija, koju zastupa punomoćnik Ivo Farčić, odvjetnik iz Odvjetničkog društva Farčić & Šarušić iz Zagreba, protiv tuženika Hrvatsko novinarsko društvo iz Zagreba, Perkovičeva 2, OIB 68250100951, zastupanog po punomoćniku Emilu Havkić, odvjetniku iz Zagreba, radi isplate, odlučujući o žalbama tužitelja i tuženika protiv presude i rješenja Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj P-28/16-63 od 26. lipnja 2017., u sjednici vijeća održanoj dana 5. lipnja 2018.,

presudio je

I Odbija se žalba tuženika kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-28/16-63 od 26. lipnja 2017. u pobijanoj točki I izreke.

II Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana, te se potvrđuje navedena presuda u točki II izreke.

riješio je

I Odbijaju se žalbe tužitelja i tuženika kao neosnovane te se potvrđuje odluka o troškovima iz točke III presude Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-28/16-63 od 26. lipnja 2017.

II Odbija se žalba tuženika kao neosnovana te se potvrđuje rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-28/16-63 od 26. lipnja 2017.

Obrazloženje

Presudom i rješenjem Općinskog građanskog suda u Zagrebu citiranom u izreci odlučeno je:

I Nalaže se tuženiku Hrvatskom novinarskom društvu iz Zagreba, Perkovića 2, OIB 68250100951, platiti tužitelju Stečajnoj masi U.T.T. Europa 92 d.o.o. u stečaju, Zagreb, Črnomerec 77, OIB 31706521722, iznos od 247.638,61 DEM, što 01.01.2002. na dan konverzije DEM u EUR iznosi 126.615,61 EUR, u protuvrijednosti u kunama, po srednjem tečaju HNB na dan plaćanja, s pripadajućim zateznim kamatama tekućim na iznos od 247.638,61 DEM od 07.11.1993. pa do 31.12.2001. po stopi koju Zagrebačka banka d.d. plaća na devizne štedne uloge po viđenju te na iznos od 126.615,61 EUR od 01.01.2002. do 31.12.2007. po stopi koju Zagrebačka banka d.d. plaća na devizne štedne uloge po viđenju, a od 01.01.2008. pa do isplate po stopi određenoj za svako polugodište uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena, sve to u roku od 15 dana.

II Odbija se zahtjev tužitelja za iznos od 292.774,70 DEM (149.692,32 EUR) s pripadajućom kamatom.

III Svaka stranka snosi svoj parnični trošak.

r i j e š i o j e

Odbacuje se kao nedopušten prigovor radi prijeboga istaknut po tuženiku za iznos od 420.083,00 DEM.

Protiv točke II i III navedene presude tužitelj je podnio žalbu zbog svih žalbenih razloga iz čl. 353. st. 1. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" br. 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 – dalje: ZPP), uz prijedlog da se presuda u pobijanom dijelu preinači u smislu žalbenih navoda, podredno ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Tuženik je podnio žalbu protiv točke I i III presude, kao i protiv rješenja, zbog svih žalbenih razloga iz čl. 353. st. 1. ZPP, uz prijedlog da se presuda u pobijanom dijelu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak pred izmijenjenog suca.

Na žalbe nije odgovoreno.

Žalbe nisu osnovane.

U postupku je kao nesporno utvrđeno, da su tuženik kao zakupodavac, te Ante Matić, Ante Tabak i Ante Ercegović kao zakupoprимci, dana 10. srpnja 1990. sklopili ugovor o zakupu poslovnih prostorija u vlasništvu tuženika u Zagrebu, Perkovića 2- Ulica 8. maja 1945. broj 84, na određeno vrijeme i to na 15 godina. Nesporno je nadalje, da je tuženik predmetni ugovor otkazao zbog kašnjenja zakupoprимca u plaćanju zakupnine, da su stranke dana 25. travnja 1991. potpisale dodatak navedenom ugovoru, kojim su zakupoprимci prava i obveze iz ugovora prenijeli na tužitelja, kao i da je tužitelj bio u posjedu prostora do 7. svibnja 1993. kada je deložiran. Također je nesporno, da je tužitelj do tada u prostoru izveo

određene građevinske radove koji nisu dovršeni, odnosno prostor nije priveden ugovorenoj namjeni, a nakon iseljenja tuženika tužitelj je isti prostor dao u zakup drugim zakupcima. Tijekom predmetnog postupka nad tužiteljem je otvoren i zaključen stečajni postupak, tužitelj je brisan iz sudskog registra a postupak je nastavljen sa stečajnom masom na mjestu tužitelja, a nesporno je i da potraživanje iz predmetne parnice, obuhvaćeno prigovorom radi prebijanja, nije prijavljeno u stečajnom postupku iza tužitelja dok je isti bio u tijeku.

Sporno je i u ovoj žalbenoj fazi postupka kolika je vrijednost ulaganja izvršenih od strane tužitelja, ima li tužitelj pravo potraživati naknadu za ta ulaganja nakon otkaza ugovornog odnosa, kako za opremu koju je platio, a koja nije niti isporučena niti ugrađena u sporni prostor, tako i za opremu otkupljenu od ranijeg zakupca Lotrščak koja nije bila nova nego korištena.

Nadalje, tuženik i dalje ističe, da sud nije pravilno ocijenio prigovor zastare koji je istaknuo u postupku. Oспорava i rješenje o odbačaju prigovora radi prijeboja, ističući da se radi o prigovoru prijeboja iz čl. 336. i 337. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 53/91, 3/94, 7/96, 112/99, dalje: ZOO).

U predmetnom postupku tužitelj je tužbenim zahtjevom potraživao isplatu iznosa od 540.413,31 DM u protuvrijednosti HRD na dan isplate, sa zateznim kamatama od 7.11.1993. do isplate.

Iz činjeničnog historijata tužbe proizlazi, da navedeni iznos potražuje na temelju ulaganja izvršenih u prostoru tuženika izvršenih u skladu s prethodno citiranim ugovorima. a odnose se na inventar i uređenje prostora u građevinskom smislu.

Podneskom od 13. listopada 2004. tužitelj je precizirao tužbeni zahtjev na način da potražuje isplatu iznosa od 5.628,69 kn, sa zateznim kamatama na pojedine iznose od različitih datuma u 1989. godini, da bi potom podneskom od 24.4.2014. tužitelj ponovno potraživao isplatu iznosa od 540.413,31 DM, odnosno 276.207,92 Eur u kunsjoj protuvrijednosti sa zateznim kamatama od 1993.

Ocijenjujući prigovor zastare sud je pri tom utvrdio, da se radi o potraživanju iz iste činjenične i pravne osnove, pri čemu je tužitelj vrijednost opreme, koja je predmet spora, specificirao prema nalazu i mišljenju vještaka Ivana Tkaleca, što predstavlja iznos od 5.628.703 HRD, odnosno 5.628,69 kn, s obzirom na konverziju i uvođenje valute kune kao sredstva plaćanja, ali, budući da su stranke ugovorile valutnu klauzulu, nije bilo pravne zapreke da tužitelj ponovno zatraži isplatu iznosa u valuti DEM u kunsjoj protuvrijednosti, odnosno, nakon prestanka postojanja te valute, u Eur.

Prvostupanjski sud obrazlaže, da je osnova potraživanja od početka isplata investicije na temelju ugovora, koja je ugovorena s valutnom klauzulom (u kojoj je tuženik iznio i svoj prigovor radi prebijanja) a ne stjecanje bez osnove, kako to tvrdi tuženik, daljnji je zaključak suda da nije došlo do prekida litispendencije, radi čega se, prema čl. 389. st. 1. ZOO, ne može smatrati da prekid zastarijevanja izvršen podizanjem tužbe nije niti nastupio.

Prvenstveno valja naglasiti da prema odredbi čl. 191. st. 3. ZPP tužba nije preinačena ako je tužitelj promijenio pravnu osnovu tužbenog zahtjeva, ako je smanjio tužbeni zahtjev ili

ako je promijenio, dopunio ili ispravio pojedine navode, tako da zbog toga tužbeni zahtjev nije promijenjen.

Tuženik u žalbi svoj prigovor zastare obrazlaže na način da sud nije pravilno kvalificirao osnovu potraživanja tužitelja, radi čega je pogrešno ocijenio da se radi o dopuštenom preinačenju, koje nije u zastari.

U konkretnom slučaju, kada se u parnici traži tijekom cijelog postupka isplata izvršenih ulaganja u prostor tuženika, nije odlučno na koji je način sud isto kvalificirao, odnosno radi li se o ugovornoj ili izvanugovornoj odgovornosti, jer je isto pitanje pravne osnove a što ne predstavlja preinaku tužbe, prema prethodno citiranoj odredbi čl.191. st. 3. ZPP.

Tuženik ne osporava da bi se radilo o istom iznosu, ali osporava da bi tužitelj imao pravo zahtjev postavljati u DEM, pa potom u kunama bez valutne klauzule, da bi ga potom opet postavio u DEM, odnosno Eur, smatrajući da se radi o izmjeni pravne osnove, a time i činjeničnog supstrata. Činjenični supstrat, međutim, u postupku nije mijenjan dok izmjena pravne osnove ne predstavlja preinaku tužbe, kako to citirana odredba ZPP izričito propisuje.

Radi toga u konkretnom predmetu, po mišljenju ovog suda, nije došlo do preinake tužbe, jer niti izmjena valute u kojoj se isplata potražuje, kada se radi o istom iznosu iz iste činjenične osnove, ne predstavlja preinaku tužbe (dok pravna osnova za tu ocjenu nije odlučna), pa se ne može smatrati niti da je nastupila zastara potraživanja tužitelja, odnosno da prekid zastarijevanja izvršen podizanjem tužbe nije nastupio.

Na temelju čl. 10. Ugovora o zakupu sklopljenog između stranaka sud je utvrdio, da je ugovoreno da po isteku zakupa zakupoprimec nema pravo odnijeti iz poslovnih prostora nit jedan dio inventara, opreme niti uređenja poslovnih prostorija, budući da cjelokupna investicija predstavlja dio zakupnine, a da će se u slučaju prijevremenog raskida obračunati cjelokupna investicija po računima koje je zakupoprimec predao zakupodavcu po srednjem tečaju DEM te obaviti otpis amortizacije, imajući na umu da je za cjelokupnu investiciju za svrhu ugovora obračunata amortizacija ugovorena s rokom od 15 godina. Ostatak neiskorištene vrijednosti investicije u slučaju prijevremenog raskida ugovora isplatiti će se zakupoprimecu u roku od 6 mjeseci po predaji prostorija zakupodavcu.

Tuženik je tužitelju uručio raskid ugovora o zakupu te je tužitelj sudski deložiran iz prostora 7.5.1993.

Radi toga je sud osnovano zaključio, da tužitelj ima pravo na naknadu za ono što je uložio u prostor, te je na temelju nalaza i mišljenja vještaka dipl. ing. Petra Stracenskog utvrđena vrijednost uloženi materijalnih sredstava od strane tužitelja, i to radove i opremu. Vještak je utvrdio da vrijednost građevinskih radova iznosi 39.443,31 DEM, te opreme 483.084,00 DEM, dok je Elektroprivredi plaćeno 20.563,00 DEM.

Pravilno je zato prvostupanjski sud zaključio, da tužitelju pripada naknada za izvršene građevinske radove u iznosu od 39.443,31 DEM, koji su prema nalazu i mišljenju vještaka bili potrebni, uključujući i neugrađene keramičke pločice i sanitarije koje su ostale u predmetnom prostoru i koje je tuženik mogao ugraditi naknadno, dok trošak naknade Elektroprivredi nije niti bio sporan. Nadalje, vrijednost opreme umanjene za amortizaciju

pravilno je utvrđena, u iznosu od 50.320,00 DEM, kao i trošak tepisona i stolica od 3.623,00 DEM, te ventilacije od 107.412,30 DEM u omjeru u kojem je ista izvedena, što je sve utvrđeno na temelju nalaza i mišljenja vještaka i iskaza svjedoka i zz tužitelja. Nadalje je, suprotno navodima žalbe, osnovano dosuđen trošak dovršenog projekta, bez obzira na to što se tuženik kasnije nije bavio ugostiteljstvom u prostoru, jer se radi o trošku koji je tužitelj snosio i koji mu po ugovoru tuženik ima priznati kao investiciju. Radi toga je osnovano potraživanje tužitelja u iznosu od 295,781,61 DEM u protuvrijednosti u kunama sa zateznim kamatama od 7.11.1993. do isplate, pri čemu nije od značaja činjenica jesu li tuženiku dostavljani računi radi kontrole troškova i radova, jer su u predmetnoj parnici isti troškovi i radovi utvrđeni na temelju valjano provedenih vještačenja.

Način na koji je tužitelj vršio plaćanje investicije neodlučan je za tuženika, koji je obvezan platiti ono što je prema utvrđenjima u postupku osiguranja dokaza, odnosno vještačenjem u predmetnom postupku, u prostoru zatečeno te niti ne tvrdi da bi mu itko osporavao pravo na isto zbog eventualnog neplaćanja.

Nadalje, s obzirom na to da prema čl. 10. ugovora sklopljenog između stranaka, zakupoprimac nema pravo odnijeti inventar iz prostora već mu se priznaje pravo na obračun investicije po raskidu ili isteku ugovora o zakupu, pravilno je sud ocijenio da investicija u smislu ugovora predstavlja ulaganje koje ostaje tuženiku u prostoru, a kao što je to određeno čl. 4. Ugovora o zakupu. Radi toga iznos koji je plaćen talijanskom dobavljaču za ugostiteljsku opremu od 222.793,00 DEM koja nikad nije isporučena iz Italije niti tužitelju niti tuženiku, ne može tužitelju biti priznato kao investicija.

Osnovano sud pri tom zaključuje, da bi se radilo o šteti, ali i da tužitelj nije iznio činjenice niti predložio dokaze kojim bi se mogla utvrditi odgovornost za štetu tuženika.

U konkretnom slučaju oprema nije isporučena jer je došlo do prijevremenog raskida ugovora od strane tuženika. Taj je ugovor tuženik međutim raskinuo, jer tužitelj nije pravovremeno plaćao zakupninu, odnosno kasnio je s plaćanjem tri uzastopne zakupnine, a što je ugovorom između stranaka predviđeno kao razlog za raskid ugovora od strane zakupodavca.

Odredbom čl. 132. st. 1. ZOO propisano je, da se raskidom ugovora obje strane oslobađaju svojih obveza, izuzev obveze na naknadu eventualne štete, a prema st. 2. istog članka, ako je jedna strana izvršila ugovor potpuno ili djelomično, ima pravo da joj se vrati ono što je dala.

Prema odredbi čl. 154. st. 1. ZOO tko drugome uzrokuje štetu dužan je naknaditi je, ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje.

U konkretnom slučaju, kada je do raskida ugovora došlo krivnjom tužitelja kao zakupoprimca, jer je isti kasnio s plaćanjem tri uzastopne zakupnine, što su stranke izričito propisale kao razlog za raskid, tužitelj ne može od tuženika potraživati naknadu štete koja mu je uslijed raskida ugovora nastala. Šteta je nastala bez krivnje tuženika kao zakupodavca, pa neovisno o njezinom opsegu (jer je tužitelj mogao poduzeti radnje da štetu smanji) utuženi iznos opreme koja nije isporučena tužitelju ne pripada od tuženika na ime naknade štete, a niti na ime ispunjenja ugovorne obveze jer nije ugrađena u prostor što je pretpostavka da se ista smatra investicijom u smislu ugovornih odredbi. Činjenica, da je tuženik znao da je oprema

naručena i plaćena, na koju se ukazuje u žalbi, te da je za to vrijeme plaćana zakupnina, nije od utjecaja na taj zaključak.

Radi toga nisu osnovani suprotni navodi žalbe tužitelja.

Nadalje, tuženik je u odgovoru na tužbu naveo da izjavljuje prijebroj za potraživanje do visine od 68.500,00 DEM, da bi podneskom bez datuma (list 89-93 spisa) predanom na ročištu od 24.11.1992. istaknuo prigovor prijebroja u iznosu od 349.520 DEM, a na ročištu od 11. srpnja 1995. da povisuje prijebrojni zahtjev i potražuje 420.083,00 DEM.

Prvostupanjski sud je pravilno ocijenio, da se u odnosu na potraživanja za neplaćenu zakupninu, odnosno na naknadu za korištenje do svibnja 1993. kada je tužitelj deložiran, kao i naknadu za režije, troškove čuvanja tužiteljevih stvari, prijevoz i skladištenje istih, radi o izjavi o prijebroju u smislu čl. 337. ZOO, pri čemu je priznao potraživanje zakupnine i režijskih troškova u ukupnom iznosu od 48.146,00 DEM, dok potraživanje za čuvanje, prijevoz i skladištenje stvari, koje su tuženiku pripale tuženiku kao vlasniku i mogao je s njima raditi što je htio, osnovano nije priznao.

U ostalom dijelu radi se o prigovoru radi prebijanja i po mišljenju ovog suda, odnosno, kada je tuženik naveo da „povisuje prijebrojni zahtjev“ isto predstavlja prigovor radi prebijanja, a ne izjavu o prijebroju, kako je to ocijenio prvostupanjski sud, a o čemu je pravilno odlučio primjenom odredaba Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12, dalje: SZ), čija odredba čl. 103. nije nikada izmijenjena, pa su bespredmetni navodi žalbe o tome da se ne bi mogla retroaktivno primijeniti.

U odnosu na prigovor tuženika u vezi odbijanja saslušanja svjedoka Šimatovića valja reći da je sud postupio u svemu u skladu s odredbom čl. 220. st. 2. ZPP te je obrazložio zašto dokaz smatra suvišnim, a koje obrazloženje prihvaća i ovaj sud.

Odluka o parničnim troškovima donesena je pravilnom primjenom čl. 154. st. 2. i čl. 155. ZPP.

Radi navedenog, budući da nisu ostvarene niti bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj drugostupanjski sud, na temelju čl. 365. st. 2. ZPP, pazi po službenoj dužnosti, odlučeno je, na temelju odredbe čl. 386. st. 1. ZPP, kao u izreci presude i rješenja.

U Zagrebu 5. lipnja 2018.

Za vjerno odpravka – ovlaštenu službenik:
Marija Roginek

Predsjednik vijeća:
Marijan Vugić, v.r.